

DŽĚŁOWY PLAN ŽĚŁOWY PLAN

Rěcneho centruma WITAJ za lěto 2024

Předstáwo

Hłowne džěłowe wobtuki Rěčneho centruma WITAJ wobsteja dale kaž dotal. Wobstajne nadawki, kaž su w rozprawje wopisane, wjazaja tež w leće 2024 wjetši džěl personelnych a financielných resursow Rěčneho centruma:

- wudawanje wučnicow a wučbnych materialijow,
- přewod praktikarjow na zakładze aktualnych wědomostnych dopóznaćow k wjacerěčnosći, fachowe publikacije a přednoški kaž tež rěčne kursy za dorosćených,
- přewjedženje najwšelakorišich projektow, tež wusahowacych kaž přetožowanski program sotra.app,
- młodžinske socialne džěło na šulach,
- wjedženje internatow w Choćebuzu a w Budyšinje.

Paralelnje k tomu mamy dlěšodobne wužadanja zaměrnje slědować.

1. Kubłanskopolitiske džěło w Hornjej a Delnjej Łužicy koncentruje so na dalši přewod přesadženja **koncepta 2plus** a na konsekwency z **wuslědkow ewaluacije serbskorěčneje wučby primarneho schodženka w Braniborskej**. W tutym zwisku ma so prawniske postajenje za serbske šule a šule ze serbskorěčnym poskitkom w Sakskej hišće nowelěrować.
Zdobom so w Sakskej druha ewaluacija koncepta 2plus w zamołwitosći SMK přewjedže. RCW je do ewaluacije zapřijaty. Dalši partnerojo SMK su Serbski institut, Uniwersita Lipsk a Friedricha Schillerowa uniwersita Jena.
2. Projektaj za **wuwíce přetožowanskeho programa** delnjoserbščina-němčina a hornjoserbščina-němčina wjedźemy na zakładze přidatneho spěchowanja přez Założbu za serbski lud w leće 2024 dale. Wotpowědnej próstwje stej pola założby zapodatej.
3. Wotpowědnje **Programatice džěławosće RCW** namołwja Rěčny centrum tež w leće 2024 Sakske statne ministerstwo za kultus, wudać informacisku a argumentacisku brošurku wo wučbje po koncepcje 2plus w zakładnych šulach za serbsko- a němskorěčnych staršich, po tym zo je jemu w leće 2020 němski a serbski manuskript předpožiti.
4. Dalši wažny a dołhodobny nadawk steji tež w zwisku z rěčnym planowanjom a počahuje so na nadžěłanje zakładow za **certifikowanje hornjo- a delnjoserbskich rěčnych kmanosćow** po Zhromadnym Europskim referencnym ramiku za rěče.
5. **Na kwalície serbskorěčneho kubłanja w pěstowarnjach Delnjeje a Hornjeje Łužicy** ma so dale džěłać. Zakład za to - „Katalog kwalitatiwných kriterijow k spěchowanju a posrědkowanju serbščiny w džěćacych dnjowych přebywanišćach" - předleži za Saksku a Braniborsku, ke katalogej stušacy džěłowy zešiwk dotal jenož za Saksku. Za kwalitny management na polu serbskorěčneho kubłanja so w kubłanišćach wobstajnje wabi a kubłarkam a kubłarjam dawa so podpěra w formje rěčnych a pedagogiskich dalekubłanjow.

Slědowace tabulki zwobraznjeja staw realizowanych a planowanych aktiwitow w jednotliwych wobtulkach. Procentualne informacije pod 100 % su trochowane. **Zelene** markěrowane kašćiki pokazaja staw realizacije kónc lěta 2023 a **žolte** pokazaja planowany staw kónc lěta 2024.

1. Kubłanskopolitiska dźěło

nowe prawniske postajenje (Verordnung des Sächsischen Staatsministeriums für Kultus über die Arbeit an Schulen im sorbischen Siedlungsgebiet)											50 %
7. fachowy dzeń 2plus, 26.10.2024 (wobsahowy koncept a organizatoriske přidźěło za SMK a LaSuB)											0 %
wuwice testoweho materiala za zwěšćenje rěčneho stawa šulerstwa 8. lětnika jako element monitoringa přesadženja koncepta 2plus											90 %
manuskript za informacisku brošuru za staršich wo serbskorěčnym kubłanju na zakładnych šulach (wotpowědnik k brošurje „Dobry start” - wudać měł ju SMK)											100 %
pšewóžowanje pšechada wót žiśownje do zakładneje šule w ramiku Witaj-projekta Dolneje Łužyce											70 %

Prawniske postajenje ke kubłanskim naležnosćam w Braniborskej a Sakskej nowelěruja so pod nawodom knježerstwow. Tuž njemóže so proces ze stron RCW planować, zaplanujemy pak do swójeho dźěła přewod tutoho procesa.

Wuwice standardow za přesadženje koncepta 2plus a zakład za monitoring přesadženja koncepta 2plus ležitej w zamołwitosći SMK a LaSuB. K wutworjenju systematiki monitoringa přinošuje RCW přez wuwice testoweho materiala za zwěšćenje rěčneho stawa šulerstwa.

Z koncepcionelnymi a tematiskimi přihotami fachowych dnjow 2plus podpěruje a wobwliwuje RCW wotpowědne statne aktiwity. Wone su z wysokim narokom na pedagogiske dźěło zwjazane a přinošuja k zhromadnemu dźělu z koordinatorkami 2plus, z nawodnicami a nawodami šulow, fachowymi poradźowarkami kaž tež wučerkami a wučerjami na serbskich šulach. 7. fachowy dzeń 2plus w lěće 2024 wotměje so po dotalnym planowanju 26.10.2024 w Chrósćicach.

Jako wosebity kubłanskopolitiski nadawk wobhladuje RCW **přeprowowanje serbskorěčnych kmanosćow šulerjow (RS-8)**, zo móhli so wuslědki 2plus-wučby zwěsćić. Přeprowowanje realizuje so na zakładze certifikacije po Zhromadnym Europskim referencnym ramiku za rěče. Pilotowa faza zwěšćenja rěčneho stawa je so 2022 pod nawodom Serbskeho instituta zahajiła. Wot šulskeho lěta 2023/2024 maja so testy za RS-8 lětnje přewjesć. RCW je intensiwnje do přihotow a přewjedženja zapřijaty, mjez druhim z nadžěťanjom testowych nadawkow, pokiwow za wuhódnoćenje, informacijow za šule wo přewjedženju a wuhódnoćenju testow.

Za samsne schodženki wot A1 do B2 móže RCW zakład za testowu fazu na Delnjoserbskim gymnaziju zaručić. Pruwować ma so, hač dyrbjeli so wobsahi nadawkow bóle temam šulerjow přiměrić.

Pšechad wót Witaj-kupki žiśownje do bilingwalneje wučby w zakładnej šuli jo za rěčne wuwice žiśi wósebnje wažna a přegujuca faza. Wetom až jo powšyknj pšechad wót žiśownje do šule w Bramborskej derje ředowany a wopisowany, jo felowało wobglědowanje toś togo pšechada w nastupanju Witaj-wobłuka. W ramiku pšeslěženja pšechada wót žiśownje do zakładneje šule w Dolnej Łužycy jo se pokazało, až dajo hyšći rezerwy pši zgromadnem žěle, wósebnje což nastupa

kontinuitu p̄srednjenja serbskeje r̄cy. Wjele na p̄sachadnem procesu wobz̄elonych žyzy se wusčejše zgromadne ž̄eło z partnařskeju instituciju. W zajmje kontinuěrujucego r̄cneho wuwia w̄t p̄sedšulskeje Witaj-kupki do bilingwalneje wucby su nowe kooperaciske formy trjebne.

Na zaklaže dobytych informacijow se wuž̄ejaju konkretne, za praksu se ḡozece dop̄ručenja za wšyčne na procesu p̄sachada wobz̄elone fachowe m̄ocy. Tak su se južo wuwijali wop̄simješowy a casowy plan za zgromadne wuḡotowanje sl̄ednego l̄eta w žišowni a p̄edne l̄eto w šuli, mustrowe kooperaciske dogronjenje a p̄edne koncepcije zgromadnych projektow. Za 2024 jo planowane, dalšne zgromadne projekty koncip̄erowaš a p̄ew̄oźowański p̄sedšulski zešywk za žiši p̄siḡotowaš. P̄o m̄ožnosći zachopijo se w šulskem l̄eše 2024/25 wuprob̄erowańska faza w jadnej žišowni, jadnej zakladnej šuli a jadnom horše. Dokulaž dej pedagogiski personal p̄si cešem procesu sobu statkowaš, jo se ž̄ełowa kupka załožyła, kenž ma se 2024 w̄o dalšne pedagogowki rozšyriš.

2. Prezenca serbskeje r̄če w nowych medijach

www.sorbische-vornamen.de Mjenam maja so woznamy w němčinje p̄řidać a strona ma so znowa program̄erować, woznamy w delnjo- a hornjoserbščinje su zapodate.		70 %
Portal www.sorbisch-lernen.de/ www.materialien.sorbischlernen.de so z materialijemi za delnjo- a hornjoserbsku wučbu p̄jelni a <u>cyła strona so znowa systematizuje a wotpow̄ednje program̄eruje</u> l 2023 woziewi so delnjoserbski wobtuk.		80 %
P̄ełožowanski program za delnjo- a hornjoserbščinu do němčiny a nawopak je pod sotra.app zjawnosći p̄řistupny a so dale wuwija.		90%

Portal www.sorbischlernen.de je so w leće 2018 zjawnosći sp̄řistupnił a wop̄řija sl̄edowace strony serbskich institucijow za serbsce wuknjacych:

www.sprachkurs.sorbischlernen.de (strona w zamołwitosći Załožby za serbski lud)

www.krokpokroku.sorbischlernen.de

www.kšacpokšacu.sorbischlernen.de

www.sprachzertifikat-sorbisch.de

www.materialien.sorbischlernen.de

www.dolnoserbski.de (strona w zamołwitosći Serbskeho instituta)

www.soblex.de

sotra.app

W leće 2024 rozšerjeja so dale wobsahi a poskitki na stronach, systematika portala kaž tež layout so p̄edž̄eła.

witaj.taskcards.app

Jako platforma za wuměnu džělowych materialijow ma so poskitk dale mjez serbskimi wučerjemi/wučerkami šěrić a etablěrować. Nimo toho ma so poskitk na kubłarjow/kubłarkow rozšěrić.

Wotpohladane je, po zajimje poskićeć přednoški na wšelakich serbskich kubłanišćach a tak wotpowědne digitalne rěčne rumy iniciěrować a podpěrać.

Dalekubłanje za serbskich wučerjow

Na próstwu serbskich wučerjow (fachowy kružk serbsčina, wyša šula) přewjedže so w ramiku wučerskeho dalekubłanja w Mišnje kurs k wuhotowanju digitalnych džělowych materialijow. Zaměr je, rěčny rum kołowokoło wuhotowanja a wužiwanja digitalnych srědkow skrućeć, wužiwojomnosć džělowych materialijow za šulerjow polěpšować a wuměnu mjez wučerjemi w zwisku z TaskCards.app wutwarić.

krokpokroku.sorbischlernen.de & kšacpókšacu.sorbischlernen.de

Serwisowe zrěčenje za dohodobne zaručenje funkcionality ma so 2024 wotzamkněć.

Hladajo na dotalny muster wužiwanja pokaza so skerje wužiwanje jednotliwcow hač cytych šulerskich rjadownjow. Z přiměrnjej marketingowej strategiju a z dalekubłanjemi měli so bóle wučerjo/-ki narěčeć a tak tež prawidlowne natožowanje w šulskim rumje etablěrować. Nimo toho pokaza muster wužiwanja tež na to, zo móhło zmysłapočne być, poskitk jako aplikaciju za mobilne nastroje wudać (iOS/Android), za což pak by so koncept ze stron programěrowanja přepruwować a trochu přiměrić dyrbať.

witaj-sprachzentrum.de

Strona ma so technisce modernizować (wužiwany system w pozadku je nimale přestarjeny a njehodži so wjac bjez misnjenjow updatować). W tym zwisku měł so tež designowy koncept přiměrić a wobsahi za wužiwarjow jednorišo spřistupnjeć.

Praktiska podpěra serbskeje wučby

Wutwar a skrućenje serbskich rěčnych rumow je wažny zaměr RCW, štož płaći tež na polu digitalnych medijow. Na naprašowanje serbskich wyšich šulow a gymnazija w zwisku z medialnym kubłanjom móhli so kooperacije w ramiku cyłodnjowskeho poskitka (GTA) etablěrować. Na přikład bychu móhli kursy k wuhotowanju, fotografiji, wobchadej z ličakom/datami być rzy serbskorěčny poskitk, kotryž njeby jenož rěčne rumy wukmaniť a škitać, ale zdom kompetencu šulerkow a šulerjow na tutym polu zwyżiť a z tym tež fachowu wučbu wučerjow wolóžiť.

3. Certifikowanje hornjo- a delnjoserbskich rěčnych kmanosćow

informaciska brošurka																					100 %		
pruwowanske nadawki za A1 delnjoserbsce																							100 %
pruwowanske nadawki za A1 hornjoserbsce																							100 %
pruwowanske nadawki za A2 delnjoserbsce																							100 %
pruwowanske nadawki za A2 hornjoserbsce																							100 %
pruwowanske nadawki za B1 delnjoserbsce																							100 %

pruwowanske nadawki za B1 hornjoserbsce																					100 %	
pruwowanske nadawki za B2 delnjoserbsce																						100 %
pruwowanske nadawki za B2 hornjoserbsce																						100 %
pruwowanske nadawki za C1 delnjoserbsce																						80 %
pruwowanske nadawki za C1 hornjoserbsce																						80 %
pruwowanske nadawki za C2 delnjoserbsce																						20 %
pruwowanske nadawki za C2 hornjoserbsce																						20 %

Rěčny centrum WITAJ wuwija mustrowe předłohi a pruwowanske wobsahi k certifikowanju rěčnych znajomosćow za hornjoserbsćinu a delnjoserbsćinu po zasadach Zhromadneho Europskeho referencneho ramika za rěče, a to w fachowej wědomostnej kooperaciji ze Serbskim institutom z. t. a Institutom za sorabistiku Lipšćanskeje uniwersity.

Na webstronje www.sprachzertifikat-sorbisch.de namaka wužiwar přehlad z najwažnišimi faktami wo natwarje, hódnoćenju a wobdźělnskich wuměnjenjach za pruwowanje hornjoserbskeho abo delnjoserbskeho certifikata kaž tež wotpowědne brošury jako download. Nimo toho móže wužiwar za niwowowe schodženki A1, A2, B1 a B2 mustrowe nadawki online spjelnić a dóstanje hnydom krótki přehlad wo docpětych dypkach. Jeli přeje sej wužiwar wuhódnoćenje swojeho swobodnje formulowaneho teksta, wobsteji móžnosć, tutón z e-mejlku Rěčnemu centrumej WITAJ připósłać a so wosobinsce poradźować dać. Wužiwanje internetoweho poskitka słuži přihotej na pruwowanje. Za přeni kwartal 2024 je wozjewjenje internetoweho poskitka za schodženk C1 planowany.

Za koordinaciju a wotewzaće pruwowanjow je Rěčny centrum WITAJ we wothłosowanju ze swojimaj kooperaciskimaj partneromaj zamołwity. Pruwowanja za rěčny certifikat hornjoserbsćiny přewjeduja so 2024 w měrcu, w juniju a w juliju resp. wuwzaćnje tež na naprašowanje. W Dolnej Łužicy budu wót lěta 2024 pśespytowanja w nalěšu a nazymje.

4. Wuwiwanje rěče a pedagogika/lektorat

Do běžnych nadawkow RCW słuša nadžětanje wučbnicow a wučbnych materialijow za šulerjow Delnjeje a Hornjeje Łužicy. **W lěće 2024 džěta so cyłkownje na 30 titulach (4 delnjoserbskich, 26 hornjoserbskich), kotrež maja hač k spočatkej noweho šulskeho lěta w LND wuńć.** K tomu ličimy mjez druhim w Hornjej Łužicy w ZŠ nadžětanje dalšich džělowych knihow za čitansku křinju. Na WŠ zahaji so džěto na nowym wučbnicowym rjedže za předmjet nabožina a za předmjet biologija na gymnaziju so rjad kompletěruje. Za gymnazij ma dalši džěl maćeršćiny za 11./12. lětnik nastać. W Delnej Łužicy džěta so tohorunja na wudospoňnjacym materialu k rjedže LUTK. Tak matej so džělowa kniha za 2. lětnik nadžětać a k tomu wudospoňnjacy material za wučerja.

Druhe titule žadaja sej džěto přez wjacore lěta. Do toho słuša wuwice noweje maćeršćiny za 3. lětnik z wotpowědnym přidatnym materialom. Tež džěto na nowych čitankach za WŠ a gymnazij, kaž tež na němsko-serbskim šulskim słowniku žada sej wjace časa.

Lisćina titulow (hlej tabulka) zestaji so w zhromadnym dojednanju mjez RCW, ABC a LND. Wona schwali so w schwalenskej komisiji, do kotrejež słušeja nimo toho załožba a fachowi poradźowarjo. Wuwiwanski a produkciski proces rjaduje so eksaktnje w měsacnych posedženjach OPK z LND (OPK - operatiwna planowa kontrola).

1.	Klassentagebuch/Rjadowniska kniha, hs.	0/18/24-3
2.	Šulerski dženik, hs.	0/19/24-1
3.	Němsko-serbski šulski słownik, hs.	0/121/24-1A
4.	Serbska wjes něhdy/Das sorbische Dorf früher	0/138/24-2A
5.	Pismikowy memo, hs.	0/205/24-1A
6.	Wuknjemy serbsce 1, (něhdy DVD) jako online wersija	0/151/24-2A
7.	Swět wokoło nas, hs.	0/153/24-2A
8.	Zaječk Hopl a jeho přečeljo, hs.	0/156/24-3A
9.	Naš časnik, 1. džěl , plakat, hs.	0/169/24-2A
10.	Terminologija za biologiju, hs.	0/171/24-2A
11.	Ptački našeje domizny, džěłarnička, hs.	0/193/24-2A
12.	Serbščina A1, džěłowa kniha, hs.	0/202/24-1B
13.	Žišetstwo pjerwjej, ds.	0/202/24-1W
14.	Płomjo-edicija, hs.	0/204/24-1A
15.	Narska liška 1-3, žěłowe łopjena	1/148/24-3B
16.	Wuknu sam/a 2, zešiwk k samowuknjenju	1/174/24-1A
17.	Serbščina 2, džěłowy zešiwk	2/116/24-2B
18.	Lutk 2, 2. žěl, žěłowe knigły	2/118/24-1W
19.	Wuknjemy serbsce, 1. džěl, zešiwk k słowničkej	2/123/24-2B
20.	Čitanska křinja – Naše zwěrjata	2/127/24-1A
21.	Lutk 2, aplikacije za ceptarja, ds.	2/128/24-1W
22.	Čitanska křinja - mjezsobne počahi	2/129/24-1A
23.	Bajki, džěłarnička za bookiipisak	2/131/24-1A
24.	Žiwjenje zmištrować 1, wučbnica za nabožinu na WŠ	5/124/24-1A
25.	ZAP 6, džěłowy zešiwk	6/96/24-1A
26.	Biosfera 6, wučbnica za biologiju na gymnaziju	6/97/24-1A
27.	Naša maćerščina 7, wučbnica	7/94/24-1A
28.	ZAP 7, džěłowy zešiwk	7/95/24-1A
29.	Terra 9, wučbnica za geografiju na WŠ	9/78/24-1A
30.	Wobrazy serbščiny 11/12 – rěč a identita	11/33/24-1A

Přehlad planowanych titulow za 2024

4 wudaća	Lutki (za Dolnu Łužycu)
4 wudaća	Lutki (za Hornju Łužicu) inkl. wudaće za kubtarki a kubtarjow
11 wudaćow	Płomjo
11 wudaćow	Płomje
4 wudaća	Serbska šula

Přehlad planowanych časopisow za 2024

5. Projektowe džěło

Projektowe džěło wobsahuje tež 2024 tójšto kóždolětnych projektow (hlej rozprawa 2023).

Wosebite projekty 2024:

- Šula w zelenem
- WITAJ-camp
- Serbski familijowy žeń
- pódpěra za serbskorěčne familije w Delnej Łužicy
- projektowe dny w Serbskem muzeju w Chóšebuzu
- cytańske wuběžowanje ds.
- swójbna schadźowanka w Chrósćicach
- čitanske wubědźowanje za 3. lětnik w Budyšinje
- ferialny kurs za džěći zwonka Łužicy
- čitanska nóc/čitanski dyrdomdej
- projektowe dny ze šulerjemi
- "film a rozmołwa" w internaće SG Budyšin
- comicowa džěłarnička ze S. Hanušom w Hornim Hajnku
- zwjazkowy předčitanski dzeń
- synchronizacija wučbneho filma
- wumětske wuběžowanje za žišownje ds.
- comicowe wuběžowanje za šule ds.
- swjedzeń serbskeje rěče
- Serbske grajne wótpołodnjo
- Žeń serbskich pedagogow a pedagogow
- spěchowanska wucba za maminorěčne wukniki DSG
- Detektiwna górtwa za 6. lětnik
- Cytańske wuběžowanje za hortowe žiši

6. Rěčne kursy

- Witaj-kursy za dorosćenych w Hł
- rěčne kursy za pedagogiski personal a přistajenych serbskich institucijow kaž tež wokrjesow Budyšin a Zhorjelc w kooperaciji z LaSuB w Hł
- tśidnjowske intensiwne kurse za wótkubłańki w Dł
- rěčnodidaktiske dalejkublanja za pedagogiski personal w pśedšulskem wobłuku
- rěčno-didaktiske dalejkublanje hortnařkow

7. Internat Serbskeho gymnazija Budyšin

1. nawodne džěła (wobsahi, organizacija)
 2. zhromadne džěło z gymnazijom, serbskimi institucijemi a Krajnoradnym zarjadom
 3. slědowanje prawnskich předpisow za džěło w internatach
 4. džěło ze staršimi
 5. mentorstwo za praktikantow
- dohlad a pedagogiski přewod
 - wuhotowanje serbskich swjedzenjow a swjedzenjow gymnaziastow (serbskorěčne

- přinoški, reje, wiće girlandy ...)
- sportowe zarjadowanja, Yoga
- organizacija eksternih referentow k aktualnym temam
- paslenje a pječenje (pječenje srokw, debjenje jutrownych jejkow ...)
- podpěra při wuknjenju
- internatny swjedzeń
- hrajne wječory; filmowe wječory k etiskim temam z rozmołwu pod nawodom
- wušiwanje rubiška za serbsku drastu
- Serbska rejowanska skupina
- wopyt předstajenjow NSLDž resp. sobuskutkowanje w serbskich inscenacijach

8. Dolnoserbški internat Chošebuz

1. nawodne džěta (wobsahi, organizacija)
 2. zhromadne džěto z gymnazijom a Krajnoradnym zarjadam
 3. slědowanje prawnskich předpisow za džěto w internatach
 4. džěto ze staršimi
 5. mentorstwo za praktikantow
- ptaškowa swajźba (pjacomy sroki)
 - fašing
 - zapustowy pšešeg (góspodowanje pšešega)
 - mólowanje jatšownych jajow
 - wšakorake wulěty, na pšíklad do grožišća Raduš
 - internatny swěžeń
 - woglěd filmoweho festiwala
 - workshop (rejowanje abo sport)
 - kjarmuša
 - źěłowe kružki k wšakim temam
 - Wulět do domowniskego muzeja
 - Janšojski bog / gódownicka / sw. Mikławš
 - wšakorake wjacory (baslenje, serbske referaty a diskusije, serbske filmowe wjacory)

9. Młodźinske socialne džěto

Šulske socialne džěto

Team za šulske socialne džěto přewodźuje šulerki a šulerjow při jich wuwicu k dorosćenemu čłowjekej. Wón podpěra jich při zmištrowanju žiwjenskich nadawkow a wobwliwowanju swójskeje biografije a spěchuje kompetency k rozrisanju swójskich a socialnych problemow a wužadanjow dalewuwića wosobiny. Nazhonjenja swójskich sylnosćow a słabosćow, rozestajenje z nimi a spěchowanje wosobinskih kajkosćow su při tym zasadne. Kritiske myslenje a zaběra z aktualnymi temami tute pozitiwnje wobwliwuja. Dalši nadawk je wuwice kedźbliwosće napřečo druhemu/druhim, wobswětej a přirodže.

Serbska wyša šula „Michał Hórnik“ Worklecy

- wuwice socialnych kompetencow
- džěto ze šulerjemi w rjadowanskim cyłku k rozrisanju problemow a k polěpšenju klimy na

šuli

- přihot na powołanske perspektiwy a planowanje wukubłanja

Serbska wyša šula „Dr. Marja Grólmusec” Radwor

- wuwíce socialnych kompetencow
- přewod a podpěra za šulerjow z wosebitymi wuknjenskimi ćežemi
- wuwíce šulskeje zahrody jako zelena rjadowniska stwa

Šulski a zetkawanski centrum Budyšin - Serbska wyša šula Budyšin

- přinoški k polěpšenju šulskeje klimy a podpěra při wuwicu šulerskeho angažementa
- kubłanske poskitki za šulerjow a jich staršich (drogowa přewencija, wobchad z nowymi medijemi atd.)
- přihot na žiwjenski puć wukubłanja/powołanja
- zeznaće/skrućenje rjadowniskeho cyłka přez elementy dožiwjenskeje pedagogiki

Serbska wyša šula Ralbicy

- přewod jednotliwych šulerjow, kotřiž wosebitu podpěru trjebaja
- staršiske džěło
- poskitki za jednotliwe šulerske skupiny k wutworjenju dowěrliweje zhromadnosće

Wyša šula „Dr. Marja Grólmusec”

- přewod jednotliwych šulerjow, kotřiž wosebitu podpěru trjebaja
- kubłanske poskitki za šulerjow a jich staršich (drogowa přewencija, wobchad z nowymi medijemi, naprawy přećiwo mobbowanju atd.)
- rozrisanje problematiskich situacijow zhromadnje z potrjechenymi šulerjemi, staršimi, wučerstwom, młodžinskim hamtom a nošerjemi pomocy při kubłanju (HzE)

Swójbne kubłanje

Zakonski zakład: SGB VIII

§ 16 powšitkowne spěchowanje kubłanja w swójbje

Maćerjam, nanam, druhim zamołwitym za kubłanje a młodym ludžom maja so wukony powšitkowneho spěchowanja kubłanja w swójbje poskićeć. Tute wukony maja zamołwitych za kubłanje při wukonjenju swojeje kubłanskeje zamołwitosće podpěrać a k tomu přinošować, zo móža sej swójbny za swoju wotpowědnu kubłansku a swójbnu situaciju trěbne znajomosće a kmanosće wosebje w prašenjach kubłanja, počaha a zmištrowanja konfliktow, strowoty, kubłanja, medijoweje kompetency, domjacnosće kaž tež zjednoćenja swójbny a džěławosće přiswojić a so w swojich kmanosćach k aktiwnemu wobdželenju a participaciji skrućeć. Wone maja tež puće pokazać, kak hodža so konfliktne situacije w swójbje bjez namocy rozrisać.

Konkretne poskitki we wobłuku swójbneho kubłanja su za 2024 scěhowace.

Budyšin: komunikatiwne blido jako niski socialny poskitk

(stajnje pónđzelu, 13:00 hodž. hač do 17:00 hodž., na Žitnych wikach w Budyšinje)

zaměry

- procesy participacije nastorčić
- individualnu kmanosć jednanja spěchować a iniciatiwy nastorčić

- dostojnosť a awtonomiju jednotliweje wosoby připóznać a towaršnostnemu wotsolidarizowanju zadžěwać

cilowe skupiny

Wšitcy na městnje, kotřiž chcedža poskitk komunikatiwneje wuměny wužiwać.

naprawy

- do rozmołwy přińć
- na dalše poradžowanske a pomocne poskitki pokazać
- kontakty nawjazać a/abo přewodny proces poskićić

Chrósćicy: swójbny sport

(wot 16.01. do 26.03.2024, stajnje wutoru, 15:15 hodź. hač do 16:30 hodź., we wjacezaměrowej hali w Chrósćicach)

zaměry

- na potrebach, zajimach, nazhonjenjach a žiwjenskim swěće swójbow nawjazać přiswojenje a dalewuwiće zakładnych kompetencow spěchować
- přez zhromadnu sportowu aktiwitu za staršich a džěci wid na swójski žiwjenski swět rozšěrić
- nazhonjenja do wšedneho dnja integrować
- reziliencu zwyżić a hłubše mjezsobne zrozumjenje budzić

cilowe skupiny

Starši ze swojimi džěćimi w starobje hač do 6 lět.

naprawy

Přez škitany ramik sportoweje skupiny a zhromadnu serbsku rěč, kotraž so při poskitku přezcytnje wužiwa, smě so ze spěšnym nawjazanjem kontaktow a interakciju ličić. Po potrebjje so zaměrnje poradžowanske a pomocne poskitki kaž tež přewodne procesy poskićuja.

- swójbny sport, zwučowanje drobnomotoriskich wotběhow
- skupinske hry, na přikład łójenske, bulowe, skakanske hry atd.
- pohibowe stawizny
- swobodne wuspytanje wotběhow sportowych pohibow w sportowej hali
- dobrowólne wobdžělenje na pruwowanjach za Sakske džěćace sportowe znamješko (Flizy)

Różant: załoženje wjesneho kluba

(termin njeje hišće znaty)

zaměr

W gmejnje Ralbicy-Różant ma so w Róžeńće młodžinski klub na wjesny klub (zetkanišćo za wšitkich wobydlerjow) přetworić.

cilowe skupiny

Wšitcy wobydlerjo Różanta.

naprawy

Hdyž su so přez załoženje towarstwa ramikowe wuměnenja tworili, nawjazaja starši na iniciativu a poskićuja džěcom wot 5. lětnika popoźniše hladanje. Staršiske zastupnistwo, kotrež chce w rotěrowacej změnje hladanje džěci přewzać, budže so přez swójbne kubłanje ze swojimi resursami skutownje podpěrać. Po zakónčenju swójbneho sportoweho poskitka w Chrósćicach je dalši fokus w lěće 2024 na tutón projekt koncentrowany.

Džěto we wobłuku mobilneho młodžinskeho džěta so njeplanuje, dołhož džětowe městno

wobsadźene njeje.

22.12. 2023

dr. Beata Brězanowa
nawodnica RCW